

„AS IPS „Hipo Fondi” ieguldījumu plāna „Jūrmala” Līdzekļu pārvaldītāja pārskats par 2008. gada 4. ceturksni

Līdzekļu pārvaldītājs: AS „Ieguldījumu pārvaldes sabiedrība „Hipo Fondi”

Plāna pārvaldītāji: Normunds Šuksts, Kārlis Purgailis, Sandis Kapitonovs

Ieguldījumu plāns: AS „Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības „Hipo Fondi” ieguldījumu plāns "Jūrmala"

Ieguldījumu plāna turētājbanka: AS "Hansabanka"

INVESTĪCIJU POLITIKA

AS IPS „Hipo Fondi” ieguldījumu plāna "Jūrmala" investīciju politika ir konservatīva un nodrošina zemu investīciju riska līmeni. Plāna ietvaros saņemtie projekta ieguldījumi tiek investēti tikai procentus nesošos investīciju kategorijas instrumentos (piemēram, obligācijās), termiņnoguldījumos investīciju kategorijas kredītiestādēs un ieguldījumu fondos, kas investē iepriekš minētajos instrumentos.

Plāna investīciju politika neietver īpašu aktīvu piešķiršanu, par pamatu izvēloties ģeogrāfiskus reģionus. Tomēr privileģētie galamērķi ir Eiropas Ekonomikas zonas valstis, ASV un Latvija.

GALVENIE RĀDĪTĀJI

Ieguldījumu plāna daļas vērtības dinamika

Ieguldījumu plāna daļu un neto aktīvu vērtības

Datums	Vienības vērtība	Portfeļa neto aktīvu vērtība, Ls
30.09.08	1.0492011	2 102 696.59
30.12.08	1.0758549	3 308 605.39

Ieguldījumu plāna ienesīgums

Kopš gada sākuma	Pēdējos 3 mēn.	Pēdējos 6 mēn.	Pēdējā 1 gadā	Pēdējos 2 gados	Kopš darbības sākuma
5.16%	2.54%	2.28%	5.12%	3.00%	1.48%

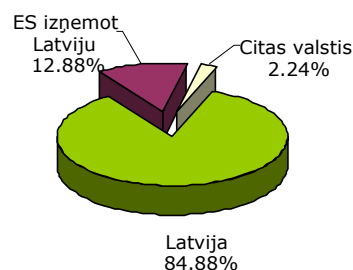
Aktīvu pārvaldīšanas izmaksas, kuras tiek segtas, izmantojot ieguldījumu plāna aktīvus

Izdevumi, lai atļūdinātu aktīvu pārvaldītājam un ieguldījumu plāna vērtību pārvaldītājai bankai, kā arī citi ar ieguldījumu plāna realizāciju saistīti izdevumi tiek segti, izmantojot ieguldījumu plāna aktīvus. Kopējā šādu izdevumu summa 4. ceturksnī bija LVL 3935.98 jeb 0.14% no aktīvu vidējās vērtības gadā, kas atbilst Plāna prospekta nosacījumiem.

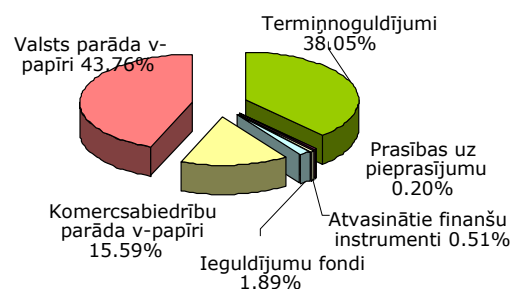
INVESTĪCIJU PORTFEĻA STRUKTŪRA

Galvenās 10 investīcijas	Īpatsvars, %
LR parādzīmes 04/09/09	14.00
LR eiroobligācijas 05/03/18	9.76
LR parādzīmes 18/12/09	9.27
VAS Latvijas Hipotēku un zemes banka depozīts 06/08/09	6.04
AS Latvijas Krājbanka depozīts 27/03/09	3.87
AS Norvik banka depozīts 23/05/09	3.62
AS Privatbank hipotek. ķīlu zīmes 15/12/11	3.62
AS SEB Banka depozīts 01/04/09	3.31
AS Danske bank fil.Latvijā depozīts 15/04/09	3.12
AS Reģionālā investīciju banka depozīts 08/06/09	2.81

Portfeļa aktīvu ģeogrāfiskais sadalījums

Portfeļa struktūra pēc aktīvu veidiem

Tirgus analīze

2008. gada 4. ceturksnis pasaules finanšu tirgus tika aizvadīts ļoti negatīvā gaisotnē: globālā ekonomiskā izaugsme ne tikai apstājās, bet pat sākās *recesija*, par ko liecināja vadošo un citu pasaules valstu IKP sarukums, bezdarba līmeņa palielināšanās un ražošanas apjomu un patēriņa samazināšanās. Biržu indeksi noslīdēja līdz pēdējo 3-4 gadu zemākajiem līmeņiem, valsts centrālo valdību, izņemot attīstīto valstu, un korporatīvā parāda vērtspapīru kredītpieņemumi pieauga līdz sen nebijušiem cipariem. Pasaules vadošās bankas turpināja norakstīt miljardiem lielus zaudējumus, kā rezultātā daudzas tika nacionalizētas, piedzīvoja masveidīgu darbinieku atļaišanu.

ASV turpināja samazināt procentu likmi, pēdējā ceturkšņa laikā tā tika samazināta no 2% līdz 0.25%. Eiropas centrālā banka savu refinansēšanas likmi samazināja no 4.25% uz 2.50%. Lētas naudas rezultātā ASV paziņoja par bezgalīgu palīdzību savai ekonomikai. Kopumā 2008. gada beigās pasaules ekonomikas stabilizēšanai jau tika izlietoti aptuveni 1.5 triljoni ASV dolāru. Ar līdzīgām atbalsta programmām savu ekonomiku balsta gan ES, gan Lielbritānija.

Kapitāla vērtspapīru tirgus 2008. gada 4. ceturkšņa laikā piedzīvoja savus zemākos līmeņus pēdējo 3-4 gadu laikā. Pārsniegtas tika vispesimistiskākās prognozes par šī gada zemākajiem punktiem. ASV vadošais akciju indekss Dow Jones 2008. gada 4. ceturksnī piedzīvoja 19% kritumu, bet gada laikā tā vērtība pazeminājās par 33.8%. Vācijas Xetra Dax indekss attiecīgi saruka par 20% pēdējā ceturksnī un par 40% pēdējā gada laikā. Vēl grūtāk klājās jaunattīstības valstu kapitāla tirgiem, kur, piemēram, Krievijas RTS akciju indekss pēdējā ceturkšņa laikā nokrita par 48%, bet visa 2008. gada laikā tā vērtība samazinājās par 72.8%. Ķīnas akciju tirgus noteicošais indekss SSE ceturkšņa laikā saruka par 18.5%, bet gada laikā zaudēja 64.9% savas vērtības. Arī Baltijas akciju tirgus nebija izņēmums – Rīgas Fondu biržas indekss 4. ceturksnī saruka par 31%, bet gada laikā par 54.8%. Baltic OMX Benchmark indekss attiecīgi samazinājās par 43.36% un 66.70%.

2008. gada 4. ceturksnī būtiski pieauga pieprasījums pēc drošiem aktīvu veidiem, kā rezultātā vadošo, ekonomiski attīstīto valstu (ASV, Vācija, Lielbritānija) centrālo valdību parāda vērtspapīru cenas būtiski pieauga, attiecīgi samazinoties ienesīgumiem, ko ieguldītājs var gūt no tiem. Šo vērtspapīru cenu kāpumu veicināja līdzekļu aizplūšana no akciju tirgiem un attīstības valstu finanšu tirgiem, kā arī vadošo refinansēšanas likmju samazinājums (ASV, eirozonā, Lielbritānijā). Eirozonā būtiski pieauga starpība starp Vācijas un mazāk stabili finanšu ziņā valstu (Grieķija, Īrija, Portugāle, Itālija) valsts obligāciju ienesīgumiem. Kā piemēru var minēt starpību starp Grieķijas un Vācijas 10 gadīgo parāda vērtspapīru ienesīgumiem, kas jau dažus mēnešus pārsniedz 200 bāzes punktu. Tajā pašā laikā attīstības valstu centrālo valdību parāda vērtspapīru cenas oktobrī ievērojami nokritās, taču turpmākajos mēnešos tendences nebija izteiktas. Būtiski pieauga cenu svārstības un samazinājās šo vērtspapīru likviditāte.

Korporatīvo obligāciju tirgū notika būtisks cenu un tirgojamo apjomu samazinājums, it īpaši – finanšu sektora vērtspapīriem. Pat investīciju reitinga vērtspapīriem būtiski pieauga kredītpieņemumi. Korporatīvo vērtspapīru tirgus pašlaik paliek mazāk likvids, cenas tajā ir ļoti svārstīgas. Kā vienīgo izņēmumu var minēt pirmās nepieciešamības preču ražotāju emitētos parāda vērtspapīrus, kas atšķirībā no pārējiem korporatīvajiem vērtspapīriem saglabāja savu vērtību un pieprasījums pēc tiem bija salīdzinoši liels.

Latvijas ekonomika 2008. gada 4. ceturksnī ieslīdēja dziļā *recesijas* stāvoklī, un nesāņemot papildus finanšu palīdzību, nākamajā gadā varētu piedzīvot bankrotu, t.i. nespēju pildīt savas saistības un nodrošināt finanses valsts pamatfunkciju izpildei. Taču situāciju glāba Starptautiskais Valūtas fonds un Eiropas komisija, kas apņēmas Latvijai piešķirt nepieciešamos līdzekļus. Pirmo maksājumu no SVF Latvija saņēma pašās decembra beigās. Negatīvo ziņu birumi sekoja cits pēc cita. Pozitīvās ziņas nāca tikai

no statistikas biroja, par to, ka inflācija turpina samazināties, kā arī tekošā konta negatīvais saldo turpina samazināties pateicoties iekšzemes pieprasījuma samazināšanai. Tika piedzīvots pirmais finanšu krīzes upuris – AS Parex banka, kas nokļuva lielās likviditātes problēmās un novembra vidū tika nacionalizēta, valstij pārņemot 84.83% akciju. Latvijas banku sistēmā strauji pieauga depozītu likmes, ko papildus stimulēja Latvijas Bankas lēmums palielināt vienas nakts aizdevumu likmes. Starpbanku latu likmes sasniedza augstākos līmeņus, kādi tika novēroti 1998. gadā, un dažos termiņos pat pārsniedza visu laiku augstākos rādītājus. Ārvalstu valūta sāka plūst prom no Latvijas, kā rezultātā palielinājās spiediens uz latu un EUR/LVL kurss stingri turējās pie Latvijas Bankas augšējās intervences robežas. Kopumā, veicot intervences, no Latvijas Bankas 2008. gada 4. ceturksnī aizplūda vairāk nekā 1 miljards EUR.

Plāns

2008. gada 4. ceturksnī plāna portfelis uzrādīja ļoti labus rezultātus, kas bija labākie ne tikai plānu kategorijā, bet arī starp visiem 2. līmeņa pensiju plāniem un sastādīja 2.54%. Vidēji svērtie visu konservatīvo plānu rezultāti pārskata periodā bija – 0.95%. Augstais plāna ienesīgums pārskata periodā, galvenokārt, izskaidrojams ar ieguldījumu pārstrukturizēšanu, pārdojot vairākas lielas pozīcijas, kas pēc plāna pārvaldnieka domām bija riskantas un pārāk svārstīgas.

2008. gada 4. ceturksnī liela daļa plāna līdzekļu tika ieguldīti Latvijas valsts emitētajos vērtspapīros – gan latu, gan eiro valūtās. Ieguldot īstermiņa latu valsts parādzīmēs, veiksmīgi tika izmantota iespēja gūt peļņu no latu naudas tirgus augstās ienesības. Pēc pārvaldnieka domām ilgākā termiņā Latvijas valsts risks ir pārvarēts, tādēļ daļa plāna līdzekļu tika ieguldīta Latvijas valsts EUR valūtā emitētajos parāda vērtspapīros, kas šobrīd tiek novērtēti zemu un sniedz augstu ienesību.

Tāpat pārskata periodā daļa plāna brīvo līdzekļu tika ieguldīti vairākos Rietumeiropas, tā saucamajos „aizsargāto” sektoru parāda vērtspapīros, tādējādi nedaudz diversificējot riskus, kas saistīti ar ģeogrāfisko un sektoru koncentrāciju.

Tāpat jāatzīmē, ka atmaksājušies plāna pārvaldnieka centieni ierobežot valūtas risku, gada pirmajā pusē noslēdzot vairākus atvasināto instrumentu darījumus.

Kopumā jāsecina, ka plāna pārvaldītāja izvēlēta stratēģija 2008. gadā ir bijusi veiksmīgi izvēlēta, jo tā, negatīvajā un svārstīgajā finanšu tirgus situācijā, ir spējusi nodrošināt augstu ienesību, neuzņemoties paaugstinātus riskus.

Domājot par pensiju plāna ieguldījumu politiku, pārvaldnieki joprojām atturēsies no paaugstināta riska finanšu instrumentu iegādes, kā arī rūpīgi izvērtēs katra finanšu instrumenta iespējamo nākotnes vērtību un risku. Pensiju plāna pārvaldnieki turpinās koncentrēties uz valstu centrālo valdību un zema riska korporatīvajiem vērtspapīriem, kā arī dažādiem naudas tirgus instrumentiem.

Finanšu tirgus perspektīva

2008. gada 4. ceturkšņa beigās finanšu tirgi atrodas dziļā *recesijā*. Nākamā gada pirmie divi ceturkšņi nesola globālo tirgu atveseļošanos, krīze un *recesija* turpināsies, akciju tirgi sasniegs pēdējā ceturkšņa zemākos punktus, iespējams, pat pārsniegs tos. Nedaudz varētu uzlaboties kredītuizticība, kas varētu uzlabot fiksēto ienākumu korporatīvo vērtspapīru tirdzniecību un kredītpieņemumu samazinājumu.

Pēdējo mēnešu finanšu tirgu un globālās ekonomikas attīstība liek secināt, ka vadošajām pasaules valstīm būs jāturpina pielikt lielas pūles situācijas stabilizēšanā, kas varētu radīt pozitīvus rezultātus ātrākais 2009. gada otrajā pusē.